

[Udenrigsministeren]

ordentlig positiv interesse. Man finder, at det præcis er på den måde, vi kan bidrage til at opbygge den private sektor, man ønsker sig. I nærmeste fremtid vil regeringen fremsætte et lovforslag herom, som forhåbentlig kan komme hurtigt igennem Folketinget.

Regeringen har også søgt bevilling til en række andre støtteforanstaltninger i form af projekter, uddannelse, rådgivning m.v.

Det er væsentligt, at den indsats, der gøres, har en betydelig afsmittende effekt på det polske og det ungarske samfund såvel på offentlig som på privat virksomhed, og det er klart, at indsatsen må tage udgangspunkt i modtagerlandenes behov, men samtidig må koncentrerer dér, hvor Danmark har særlige forudsætninger for at yde støtte, og det vil især sige inden for miljø, landbrug og fødevarerindustri. De mange ideer, der allerede har været fremme, vil blive overvejet nærmere i samarbejde med dansk erhvervsliv.

Specielt på energiområdet har Danmark inden for Det Internationale Energiagentur taget initiativ til at afholde et seminar om samarbejde med Polen. Sammen med andre nordiske lande har vi jo en vital interesse i miljøet i Østersøen, og derfor er miljø, især støtte til vand- og røgrønsning i Polen, et prioritetsområde i vore overvejelser.

Der er overvejelser i gang i nordisk regi om, at Den Nordiske Investeringsbank skal stille risikovillig kapital til rådighed for erhvervsinitiativer på miljøområdet i Østeuropa. De nordiske miljøministre har stillet sig positivt over for dette forslag. Det skal forelægges Nordisk Råd i Reykjavik til februar.

Men vi har også en bredere interesse i at fremme det økonomiske samarbejde over Østersøen. I forvejen grænser nogle af verdens økonomisk mest udviklede lande op til Østersøen, og en forøget økonomisk vækst i de baltiske republikker og i Polen er nu takket være de økonomiske reformer i Øst inden for mulighedernes grænse på lidt længere sigt.

Vi skal bidrage til denne udvikling med ud sigten til at omdanne Østersøen til et internationalt økonomisk vækstområde, sådan som vi har set andre have fra Middelhavet til Stillehavet være det. En sådan udvikling vil ikke alene gavne den økonomiske udvikling i Østlandene og dermed det generelle Øst-Vest-forhold, men vil også på længere sigt kunne få en væsentlig

betydning for dansk økonomi, herunder for beskæftigelsen på de danske øer i Østersøen.

Østeuropa og Sovjetunionen har i store dele af dansk erhvervsliv i mange år været synonyme med markeder, der er både vanskelige og ressourcekrævende at trænge ind på. Det er ikke mindst bureaukratiet i statshandelslandene, deres hidtidige stærke bindinger til indbyrdes samhandel og den yderst mangelfulde markedsinformation, der har hæmmet virksomhedernes lyst til at gøre en indsats.

Reformprocessen i flere af de østeuropæiske lande skaber begrundet håb om, at den danske samhandel med disse lande nu er på vej ind i en ny fase. Selv om visse elementer i landenes økonomiske strukturer og forbrugsmønstre sætter grænser for omfanget af samhandelen, skulle det dog være muligt at nå frem til en større andel.

Vores eksport til denne del af verden tegner sig for godt 2 pct. af den samlede eksport, og importens andel udgør godt 4 pct., så forudsætningen for øget samhandel og økonomisk samarbejde er altså til stede, men forudsætningen er også nytænkning og en holdningsændring ikke bare østpå, men så sandelig også herhjemme i Danmark.

Det har ikke længere nogen mening at tale om østbloklandene. Hvert land i Østeuropa må behandles i henhold til sin egenart og særlige nationale forudsætninger, ikke bare på virksomhedsniveau, men også på det mere officielle plan.

I denne forbindelse tænker jeg bl.a. på de blandede regeringskommissioner for økonomisk og industrielt samarbejde. De blev dannet på et tidspunkt, hvor alle Comecon-landene havde et centralt dirigeret system, og det er indlysende, at arbejdet i de blandede kommissioner må justeres i takt med liberaliseringsprocessen. Kommissionerne venter vi dog stadig skal spille en vigtig rolle i hele overgangsfasen fra central til decentral styring.

En større virksomhedsinteresse for handel og samarbejde med Østeuropa forudsætter også, at begge parter har tilstrækkeligt kendskab til den anden parts markedsvilkår, for uden en fyldestgørende information er en effektiv markedsbearbejdning ikke realistisk.

I store dele af Østeuropa betragtes Danmark stadig alene som et landbrugsland, og den manglende viden om dansk industri har i man-